

SUPERMARKTBRIEF

– 12 –

Rechtbank Oost-Brabant wijst (tussen)vonnis in langslpend conflict gebroeders Van De Huijgevoort tegen Jumbo

Deze franchisenemers van Jumbo hebben zich verzet tegen de inbreuk van de tot de Jumbo-formule toetredend C1000 ondernemers in hun marktgebied. Jumbo daarentegen verwijt deze franchisenemers te hebben gerommeld met de emballagestromen, fouten te hebben gemaakt met de vleesetikettering en de regels te hebben overtreden door een prijzenoorlog te voeren tegen de nieuw toegetreden ex C1000 vestigingen. Al met al lijken de verhoudingen over en weer behoorlijk verstoord.

Wat de prijzenoorlog betreft stelt de rechtbank vast dat de advertenties in de krant waarin de betrokken franchisenemers prijsvergelijkend stelden de goedkoopste Jumbo te zijn niet hadden mogen worden geplaatst. Hoewel uit de Jumbo overeenkomst volgt dat dergelijke reclame op voorhand toestemming behoeft, kunnen wel vraagtekens worden gezet bij die overweging van de rechtbank, vanwege de mogelijke mededingingsrechtelijke ontoelaatbaarheid van een dergelijke bepaling. Immers, ook ondernemers binnen dezelfde formule moeten in beginsel elkaar op prijzen kunnen beconcurreren. Prijsbinding is in een franchiseverhouding in beginsel, indien deze een merkbare beperking oplevert op de relevante markten, niet toegestaan. In de stellingen van partijen wordt hier helaas niet op geattendeerd en heeft de rechtbank zich daaromtrent aldus ook niet uitgelaten. Mogelijk zal dat in een eventueel hoger beroep nog aan de orde kunnen komen.

SUPERMARKTBRIEF

Conform wat betreft de verwijten ter zake de vleesetikettering en de emballagestromen met Jumbo moet met de rechtbank worden toegegeven dat hier vraagtekens bij kunnen worden gezet, althans die verwijten onvoldoende zijn weerlegd. Opmerkelijk is echter wel dat dit nu al de derde uitspraak is waarbij Jumbo in relatie tot een conflict rondom de overname van Jumbo op zichzelf al bekende tekortkomingen aan franchisenemers aanwrijft die kennelijk in eerdere instantie onvoldoende redenen waren om in te grijpen. Ter zake kan worden gewezen naar uitspraken inzake de kwesties Van Garderen en Kippersluys. Daar waren het achterblijven van betalingen en retourboekingen redenen om alsnog het gelijk aan de zijde van Jumbo te verkrijgen inzake kwesties die initieel verband hielden met de formulekeuze als gevolg van de overname.

Overigens is opmerkelijk aan de uitspraak dat de rechtbank stelt dat Jumbo vanwege de standaard franchiseovereenkomst een ruime bevoegdheid toekomt om bij tekortkomingen de franchiseovereenkomsten te ontbinden. De vraag rijst of dit, gelet op de over en weer zijnde commerciële belangen, wel een evenwichtige rechtsverhouding oplevert, te meer nu in deze uitspraak wederom die tekortkomingen doorslaggevend zijn in conflicten die een andere oorsprong kennen.

Het conflict had immers in de oorsprong betrekking op het verzet van de broers om in een marktgebied geen toegenomen concurrentie te willen ontvangen van de tot Jumbo-formule toetredend C1000 ondernemers. Hierin wist Jumbo zich met succes te beroepen op de eenzijdige bevoegdheid als opgenomen in de standaard franchiseovereenkomst om in dergelijke gevallen de exclusiviteitsgebieden aan te passen. Dit artikel in de franchiseovereenkomst bevat een heel scala aan rechten en verplichtingen over en weer die intreden indien deze bevoegdheid is ontstaan. Kennelijk gaan beide partijen er voetstoots vanuit dat de bevoegdheid daadwerkelijk is ontstaan, terwijl geheel voorbij wordt gegaan aan de vraag dat in sommige gevallen Jumbo Supermarkten B.V. niet de partij is die een supermarkt heeft overgenomen, doch slechts een aan haar verbonden groepsmaatschappij vastgoed heeft verworven van supermarkten die veelal in eigendom is van zelfstandige supermarktondernemers. De strijd aangaande de vraag of Jumbo sommige van deze vestigingspunten niet alsnog aan de franchisenemers had moeten aanbieden is nog niet

SUPERMARKTBRIEF

definitief beslecht. Jumbo moet van de rechtbank daarvoor eerst aantonen dat zij gehouden zou zijn geweest de samenwerking met de betrokken C1000 ondernemers voort te zetten. Tevens wordt de uitspraak slechts van twee supermarktvestigingen waarvan op korte termijn toch de franchiseovereenkomst zou aflopen, uitvoerbaar bij voorraad verklaard, hetgeen zoveel betekent als dat het hoger beroep niet hoeft te worden afgewacht. Ten aanzien van de vestiging waarvan de franchiseovereenkomst nog langere tijd voortduurt zou Jumbo het hoger beroep moeten afwachten. De vierde vestiging is een vrije vestiging. Aangenomen mag dus worden dat er alsnog een hoger beroep zal plaatsvinden.

De uitspraak leert ons in ieder geval dat Jumbo zich in de nieuwe standaard franchiseovereenkomsten ruime bevoegdheden heeft toegemeten in voorkomende gevallen hard te kunnen ingrijpen. Franchisenemers zullen zich aldus met name ten aanzien van hun verplichtingen goed moeten realiseren dat zij bij overtreding daarvan geconfronteerd kunnen worden met zware consequenties, ook in onderhandelingen met de organisatie die wellicht in eerste instantie een ander karakter dragen en een ander onderwerp betreffen. Het verdient dan ook aanbeveling om in voorkomende gevallen naast de standaard franchiseovereenkomst goede afspraken te maken.

Opmerkelijk is voorts dat de rechtbank toestemming heeft verleend om openheid van zaken te moeten geven ten aanzien van met de betrokken C1000 ondernemers gesloten overeenkomsten.

Ten slotte faalt het beroep op de ongeldigheid van de concurrentiebedingen vanwege het onvoldoende stellen van de mededingingsrechtelijke ontoelaatbaarheid daarvan. Ook dit is een gemiste kans.

Al met al zal het 60 pagina stellende vonnis dan ook slechts de eerste slag zijn in de voortdurende strijd die tot nog toe alleen met verliezers kent. Met name op het terrein mededingingsrecht zal de zaak in hoger beroep mijns inziens een andere wijze kunnen worden aangevlogen. Geïnteresseerden kunnen het volledige vonnis lezen op de website www.rechtspraak.nl door het invoeren van het volgende kenmerk:

SUPERMARKTBRIEF

ECLI:NL:RBOBR:2016:15. Het bovenstaande is dan ook slechts bedoeld als een korte eigen interpretatie van de bijzonder uitgebreide overwegingen van de rechtbank.

Voor meer informatie:

Jeroen Sterk

Mobiel: 06-225 17 295

E-mail: sterk@ludwigvandam.nl

Alex Dolphijn

Mobiel: 06-50513720

E-mail: dolphijn@ludwigvandam.nl

Ludwig & Van Dam Advocaten

Rivierstraat 159

3016 CH ROTTERDAM

Tel: 010-24 15 777

Fax: 010-24 15 770

Website: www.ludwigvandam.nl

